IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 179)**
- **Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 100)**

z dnia 24 maja 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 179)

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 100)

24 maja 2023 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, obradujące pod przewodnictwem posła **Wiesława Szczepańskiego (Lewica)**, przewodniczącego Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia niektórych skutków kradzieży tożsamości (druk nr 3251).

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Lewandowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Renata Rychter** dyrektor Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Marek Popiołek** zastępca dyrektora Departamentu Elektromobilności i Gospodarki Wodorowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska, **insp. Michał Pudło** zastępca komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, **Kamil Magda** i **Andrzej Wojda** radcy prawni w Departamencie Prawnym Komisji Nadzoru Finansowego, **Radosław Monia** główny specjalista w Departamencie Praktyk Rynkowych Komisji Nadzoru Finansowego, **Katarzyna Urbańska** dyrektor Zespołu Prawno-Legislacyjnego Związku Banków Polskich wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Musielak** dyrektorka Departamentu Rynku Cyfrowego Konfederacji Lewiatan oraz **Michał Chylak** doradca ds. legislacyjnych w Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak**, **Adrian Konefał**, **Magdalena Krzymowska**, **Anna Ornat** oraz **Wioletta Więciorkowska** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Białończyk** i **Łukasz Kasiak** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Otwieram posiedzenie połączonych Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

W porządku obrad mamy jeden punkt – pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia niektórych skutków kradzieży tożsamości (druk nr 3251) wraz z autopoprawką, którą przed chwilą otrzymaliśmy (druk 3251a) – uzasadnia minister cyfryzacji.

Szanowni państwo, przypominam, że pierwsze czytanie ustawy polega na dyskusji, następnie na pytaniach i odpowiedziach. Najpierw będzie uzasadnienie pana ministra, potem pytania, odpowiedzi, zamknięcie dyskusji i przejście do rozpatrzenia projektu ustawy.

Stwierdzam kworum i jednocześnie – nie było wniosku o zmianę porządku obrad.

Chciałbym przywitać zaproszonych gości, którzy dzisiaj uczestniczą w Komisji. Witam pana Pawła Lewandowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Cyfryzacji. Witam pana Macieja Górskiego, dyrektora Departamentu Usług Cyfrowych. Witam pana Przemysława Chiluta, naczelnika Wydziału ds. Systemów Rejestrów Państwowych w Departamencie Usług Cyfrowych, panią Monikę Małowiecką, główną kierowniczkę projektu Departamentu Usług Cyfrowych. Witam panią Ewę Mierzwińską, radcę Departamentu Usług Cyfrowych, pana Piotra Idzikowskiego, głównego specjalistę ds. legislacji w Depar-

tamencie Prawnym – to jest Ministerstwo Cyfryzacji. Mamy przedstawicieli z Ministerstwa Infrastruktury – pani Renata Rychter, dyrektor Departamentu Transportu Drogowego. Witam również panią Annę Kowalczyk, zastępcę dyrektora Departamentu Transportu Drogowego. Witam państwa naczelników. Witam przedstawiciela dyrektora Ministerstwa Klimatu i Środowiska, pana Marka Popiołka, zastępcę Dyrektora Departamentu Elektromobilności i Gospodarki Wodorowej. Witam przedstawiciela Komendy Głównej Policji. Mamy również przedstawicieli Komisji Nadzoru Finansowego, przedstawicieli Związku Banków Polskich, Konfederacji Lewiatan, Pracodawców RP oraz Kasy Krajowej. Witam. Przepraszam, że nie witam z imienia i nazwiska pozostałych gości, ale lista jest dość długa. Ponieważ jesteśmy opóźnieni, chciałbym, abyśmy sprawnie przystąpili do rozpatrzenia projektu ustawy.

Nie ma wniosków do zmiany porządku obrad.

W związku z tym bardzo proszę pana ministra o przedstawienie projektu wraz z autopoprawką.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Paweł Lewandowski:

Dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić państwu projekt ustawy dotyczącej zmiany niektórych ustaw w celu ograniczenia skutków kradzieży tożsamości. Celem projektu jest umożliwienie posiadaczom numeru PESEL zastrzeżenia tego numeru w rejestrze, co będzie skutkowało ochroną osoby przed nieuprawnionym korzystaniem z jej danych w celu zaciągnięcia zobowiązań finansowych, takich jak kredyt, pożyczka, otwarcie rachunku rozliczeniowego, zbycie nieruchomości czy wydanie duplikatu karty SIM przez przedsiębiorstwo telekomunikacyjne. W przypadku naruszenia zastrzeżenia i zaciągnięcia zobowiązań ta osoba nie będzie ponosić odpowiedzialności za te zobowiązania. Banki, instytucje kredytowe i notariusze zostaną zobowiązani do weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL przed zawarciem umowy lub podjęciem jakiejkolwiek czynności. Zastrzeżenia i cofnięcia zastrzeżenia będzie mógł dokonać każdy pełnoletni posiadacz numeru PESEL za pomocą e-usługi, aplikacji mObywatel lub osobiście w urzędzie gminy. Zastrzeżenie zostanie odnotowane w nowo tworzonym rejestrze, do którego dostęp będą mogły uzyskać m.in. banki spółdzielcze, kasy oszczędnościowo-kredytowe, firmy pożyczkowe, notariusze oraz inne zainteresowane podmioty, przykładowo firmy telekomunikacyjne czy zakłady ubezpieczeń.

Przyjęcie projektu przyniesie wiele korzyści, takich jak stworzenie ram prawnych umożliwiających utworzenie rejestru zastrzeżeń numerów PESEL oraz wprowadzenie szeregu usług służących ochronie obywateli przed dokonywaniem wyłudzeń opartych na kradzieży danych identyfikujących. Uruchomienie projektu zastrzeżenia numeru PESEL pozwoli na nieodpłatne zabezpieczenie posiadaczy numeru PESEL przed negatywnymi skutkami kradzieży ich tożsamości. Projekt obejmie również najczęściej wykorzystywane przez przestępców czynności prawne, które służą do wyłudzeń przy użyciu cudzej tożsamości. Projekt umożliwi tworzenie usług umożliwiających zastrzeżenie lub cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL w dowolnym momencie, a także efektywne zarządzanie statusem zastrzeżenia w zależności od indywidualnych potrzeb, włączając w to również możliwość prewencyjnego zastrzegania numeru. Dodatkowo projekt uwzględniający zdjęcie odpowiedzialności osoby za zobowiązania zaciągnięte bez jej wiedzy i zgody pomimo istniejącego zastrzeżenia numeru PESEL. Projekt ograniczy negatywne skutki wypłat gotówkowych dokonywanych pod wpływem zabiegów socjotechnicznych, na przykład oszustwa na wnuczka. Umożliwi zastrzeżenie numeru PESEL dla osób wykluczonych cyfrowo w oddziale banku, placówce SKOK-u, na poczcie lub w urzędzie gminy. Dzięki temu projektowi będzie można zmniejszyć negatywne konsekwencje związane z wykorzystaniem skradzionej tożsamości do wydania duplikatu karty SIM osobie nieuprawnionej, co umożliwia m.in. manipulację kanałem autoryzacji w bankowości elektronicznej. Projekt ma na celu zapobieganie określonym transakcjom dotyczącym nieruchomości lub praw do nich dokonywanym przez osobę podszywającą się pod właściciela lub posiadacza tych nieruchomości, a także zmniejszenie strat sektora

finansowego wynikających z wyłudzeń dokonanych przy użyciu skradzionych danych osobowych.

Do tego projektu ustawy została zgłoszona autopoprawka, tak jak już pan przewodniczący zwrócił uwagę. Chciałbym pokrótce scharakteryzować istotę tejże. Aby optymalnie wykorzystać nowoczesne technologie dla ochrony Polaków, zasadne jest dodatkowe uzupełnienie przedmiotowego projektu ustawy o upraszczające rozwiązania prawne, których wdrożenie będzie możliwe dzięki systemowi teleinformatycznemu obsługującemu Centralną Ewidencję Kierowców i Pojazdów (CEPiK). Dlatego proponuje się autopoprawkę, której zasadniczym celem jest zapewnienie kierowcom i właścicielom pojazdów zniesienia biurokratycznych barier związanych z obsługą.

Proponowane zmiany obejmują przyspieszenie zwrotu prawa jazdy obywatelom w przypadku umorzenia postępowania administracyjnego bez konieczności angażowania organów samorządu, zniesienie nadmiarowego obowiązku nałożonego na obywateli w postaci konieczności zgłoszenia nabycia pojazdu oraz uproszczenie i skrócenie procedur administracyjnych z tym związanych; zniesienie obowiązku oklejania szyby pojazdu nalepkami uprawniającymi do wjazdu do strefy czystego transportu, co znacząco wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym i ograniczy biurokrację związaną z wydawaniem nalepek; uporządkowanie stanu prawnego pojazdów, które faktycznie już nie istnieją i nie poruszają się po drogach, co uchroni obywateli przed postępowaniami za brak ubezpieczenia OC w zakresie pojazdu, którego faktycznie nie posiadają; ułatwienie zwrotu zatrzymanego dowodu rejestracyjnego poprzez umożliwienie jego elektronicznego zwrotu na stacji kontroli pojazdów, a nie jak obecnie – u starosty po fizycznym odbiorze dokumentu; ułatwienie dostępu obywateli do informacji zgromadzonych w ogólnopolskiej bazie danych o umowach ubezpieczeń komunikacyjnych prowadzonej przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, w tym w aplikacji mObywatel, co pozwoli uczestnikom wypadku lub kolizji na natychmiastowe sprawdzenie umów ubezpieczeniowych i podjęcie działań niezbędnych do wypłaty odszkodowania przez zakład ubezpieczeń; ułatwienie komunikacji przedsiębiorców turystycznych z Turystycznym Funduszem Gwarancyjnym dla szybszej i skuteczniejszej obsługi roszczeń obywateli. Dlatego wnoszę jak we wstępie. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Bardzo dziękuję.

Panie ministrze, po wysłuchaniu tego uzasadnienia wydaje mi się, że druga autopoprawka powinna być skierowana raczej do Komisji Infrastruktury niż do Komisji Cyfryzacji i Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Niemniej jednak rozumiem, że rząd wykorzystuje możliwości, aby przeprowadzić tę procedurę jak najszybciej.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Bardzo proszę, kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę. Nikt się nie zgłasza.

W związku z tym mam pytanie: czy zgadzacie się państwo, abyśmy rozpatrywali tę poprawkę razem z tą ustawą, czy też skierowali projekt do podkomisji? Nie widzę wniosku o skierowanie do podkomisji.

Jednak zanim oddam głos i rozpocznę procedowanie, chciałbym bardzo prosić o kilka zdań od Biura Legislacyjnego na temat zgłoszonej autopoprawki.

Legislator Wojciech Białończyk:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Wojciech Białończyk z BL.

Niestety, nie możemy wypowiedzieć się na temat samej autopoprawki, ponieważ otrzymaliśmy ją zaledwie 15 minut przed posiedzeniem Komisji i nie mieliśmy czasu na jej przeczytanie i zapoznanie się z jej treścią. Dlatego też, jeśli państwo uchwalą te przepisy, nie możemy wziąć odpowiedzialności za poprawność legislacyjną zawartych w niej przepisów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Pan poseł Krzysztof Gawkowski.

Poseł Krzysztof Gawkowski (Lewica):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ten projekt jest istotny ze względu na zmiany dotyczące kradzieży tożsamości oraz konieczność przeprowadzenia odpowiedniej procedury legislacyjnej w tej sprawie. Jest to ważne z punktu widzenia oczekiwań różnych grup społecznych oraz zmian zachodzących w kontekście zagrożeń cyfrowych i hybrydowych. Dlatego też powinniśmy kontynuować procedowanie. Jutro na posiedzeniu Sejmu, na sesji plenarnej, mamy też się tym zajmować.

Chciałbym zadać pytanie panu przewodniczącemu i złożyć wniosek, czy nie byłoby możliwe odroczenie posiedzenia Komisji do jutra, abyśmy mieli czas zapoznać się z tymi przepisami i poprosić Biuro Legislacyjne o ich analizę przed jutrzejszą sesją plenarną Sejmu. Chodzi mi o to, abyśmy mogli efektywnie pracować w trybie, który nie wymaga skierowania projektu do podkomisji. Czy jesteśmy w stanie działać w takim harmonogramie?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Przypominam, że to jest posiedzenie dwóch Komisji. Po pierwsze, musielibyśmy zgrać salę i czas. Nie wiem, o której godzinie jest przewidziana debata na ten punkt. Natomiast oczywiście…

Poseł Krzysztof Gawkowski (Lewica):

O godz. 20:00, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Tak, proszę bardzo, pan poseł.

Poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Panie przewodniczący, chciałem zgłosić swoje poparcie dla głosu przewodniczącego Gawkowskiego, ponieważ uważam, że ustawa jest naprawdę ważna. Przepisy, które wprowadzane są z boku i nie mamy nawet możliwości zapoznania się z nimi, wydają się niepoważne. W imieniu Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii chciałem powiedzieć, że jesteśmy gotowi do podjęcia pracy nad tym zagadnieniem. Dotyczy to również członków mojej Komisji. Musimy po prostu popracować jutro, żeby się do tego przygotować, bo będzie bałagan. Jeśli minister wyrazi zgodę, możemy zapewnić czas Biuru Legislacyjnemu na przeanalizowanie tych poprawek, a my jako kluby parlamentarne również będziemy mieli czas, żeby się nimi zająć.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dobrze. W takim razie po prostu postawię wniosek formalny o odroczenie obrad do jutra do rana.

Pan minister, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MC Paweł Lewandowski:

Dziękuję, panie przewodniczący, za udzielenie mi głosu.

Chciałbym, jednakże zachęcić posłów do rozpoczęcia prac Komisji już dzisiaj. Złożona przez nas autopoprawka rozszerza i dodaje nowe przepisy, których wcześniej państwo nie mieli możliwości poznać. Jestem jednak przekonany, że jesteśmy w stanie rozwiązać ten problem jeszcze dzisiaj. Jesteśmy otwarci na udzielanie wszelkich informacji oraz przyjmowanie poprawek, zwłaszcza od Biura Legislacyjnego, podczas czytania projektu. Wydaje mi się, że możemy spokojnie rozpocząć pracę jeszcze dziś i kontynuować ją w sposób skuteczny. Szczególnie zachęcam do tego, ponieważ projekt jest istotny, a my chcielibyśmy jak najszybciej go uchwalić. Jest coraz więcej przypadków oszustw, jak na przykład wyłudzenia na wnuczka czy podszywanie się pod inne osoby w celu wyłudzenia kredytu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Najpierw pan poseł Napieralski, potem pan poseł Krzysztof Gawkowski.

Poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Panie ministrze, rozumiem pańskie argumenty, ale chciałbym podkreślić, że nie proponujemy przesunięcia prac Komisji o miesiąc czy dwa, ale jedynie o kilkanaście godzin.

Jeśli podtrzymuje pan swoje stanowisko co do ważności ustawy, my jako odpowiedzialni parlamentarzyści musimy również odnieść się do dużej autopoprawki. Nie chcemy dyskutować nad tym ślepymi zapisami. Dlatego chciałbym zgłosić wniosek, aby przegłosować przeniesienie prac na jutro. Uważam, że nie będzie to dla państwa stratą, ponieważ i tak będziemy kontynuować procedowanie. Punkt na porządku dziennym jest jutro dopiero o godz. 20:00, więc mamy spokojnie wystarczająco czasu, aby to zrealizować.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Pan poseł Krzysztof Gawkowski.

Poseł Krzysztof Gawkowski (Lewica):

Panie ministrze, wczoraj na Komisji Cyfryzacji słusznie pan powiedział, że pracujemy merytorycznie i udaje nam się szybko zamykać te wszystkie sprawy. Warto byłoby, żebyśmy zachowali tę merytoryczność, czyli żebyśmy skoncentrowali się na obszarach, w których jesteśmy kompetentni. Mam również prośbę do pana ministra: czy moglibyśmy otrzymywać poprawki 15 minut przed rozpoczęciem Komisji? Chodzi o to, że te poprawki mają taką samą wielkość jak cały projekt ustawy. Czy pan minister mógłby odpowiedzieć – czy to jest normalny tryb procedowania? To tyle. Wczoraj pan minister używał nieco innego języka, co było zresztą słuszne.

Poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Tak, nawet mój wniosek jest trochę na bazie pana ministra, który wczoraj mówił na naszej Komisji.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Ponieważ padł wniosek, stawiam wniosek o przerwę w obradach.

Pan minister jeszcze?

Podsekretarz stanu w MC Paweł Lewandowski:

Powiem, jaki my mamy cel jako resort cyfryzacji. Bardzo nam zależy na tym, aby ta ustawa została poddana głosowaniu już na tym posiedzeniu Sejmu. Jeśli istnieje możliwość przeprowadzenia procedury tej ustawy na tym posiedzeniu Sejmu, rozpoczynając ją jutro, oczywiście mogę poprzeć taki wniosek. Jednak jeśli istnieje ryzyko, że nie uda się tego osiągnąć na tym posiedzeniu, mimo wszystko proponowałbym rozpocząć prace nad nią na tej Komisji, abyśmy mieli pewną podstawę do działania.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Zapewniam pana, panie ministrze, że uda nam się sprawnie to przeprocedować i jutro osiągniemy zamierzony cel.

Zamykam pierwsze czytanie.

Stawiam wniosek formalny o przerwę w obradach połączonych Komisji do jutra do godzin porannych.

Bardzo proszę sekretariat o uzgodnienie sali, abyśmy do godz. 15:00 mogli mieć po prostu sprawozdanie.

Stawiam wniosek formalny o przerwę w obradach do jutra. Kto z pań i panów posłów jest za? Pozwolę wszystkim państwu zagłosować, tak że spokojnie, wszystkim osobom, które się zalogują. Kto z pań i panów posłów jest za wnioskiem pana Grzegorza Napieralskiego i pana przewodniczącego Krzysztofa Gawkowskiego o przerwę w obradach do jutra? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Powiem wam, że mam taką nadzieję, że w konsensusie będziemy pracowali szybko. Będę się starał przeprowadzić procedurę szybko, tak aby ustawa została załatwiona w ciągu dwóch godzin.

Czy wszyscy państwo oddali głos? Zamykam głosowanie.

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 40 posłów. Za – 24, przeciw – 16, nikt się nie wstrzymał.

Ogłaszam przerwę do jutra. Bardzo proszę sekretariaty o ustalenie sali.

Zamykam posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych i Komisji Cyfryzacji.